صحت و آزادی‌ور با «لحظه‌ای و دیگر هیچ»

فیلمبرداری فیلم سینمایی «لحظه‌ای و دیگر هیچ» که خرداد ماه آغاز شده بود به پایان رسید. این فیلم به کارگردانی کاوه قهرمان و تهیه‌کنندگی سید غلامرضا موسوی تولید شده و رعنا آزادی‌ور، مهدی پاکدل، سروش صحت، نازنین فراهانی، مجید نوروزی، معصومه بیگی، مهدی بزرگ‌زاده، سعید آجرلو و مهلا عرب بازیگران آن هستند. / ایسنا

جایزه شهید سلیمانی در جشنواره تئاتر مقاومت

دبیر هفدهمین جشنواره سراسری تئاتر مقاومت از اهدای جایزه ویژه سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی در مراسم اختتامیه این جشنواره خبر داد. حمید نیلی در این باره گفت: قرار است این جایزه برای دوره‌های بعدی جشنواره تئاتر مقاومت نیز نهادینه و تثبیت شود و پس از این در پایان هر دوره از جشنواره، این جایزه ویژه به یک اثر برگزیده تعلق گیرد تا به نوعی ادای دین به این سردار آسمانی باشد. / مهر

ضمایر [من]

فیلمنامه گلادیاتور افتضاح بود

راسل کرو که جایزه اسکار بازیگری را برای فیلم «گلادیاتور» دریافت کرده، می‌گوید فیلمنامه‌اش افتضاح بود

یک فیلم تاریخی که ریدلی اسکات کارگردانی کرده باشد، راسل کروه و واکین فینیکس در آن بازی کرده باشند و نیز موسیقی فیلم را هانس زیمر ساخته باشد، حتما باید یکی از آثار باشکوه تاریخ سینمای جهان باشد، اما بازیگر اصلی فیلم و کسی که برای بازی در آن جایزه برده، می‌گوید فیلمنامه‌اش افتضاح بود.

راسل کرو اسکارش را سال ۲۰۰۰ میلادی برای بازی در فیلم گلادیاتور و در نقش فرمانده رومی، ماکسیموس دسیموس مِریدویس دریافت کرد اما تازگی‌ها گفته است، فیلمنامه این اثر افتضاح بود. این را سینما سینما به نقل از ایندیپندنت، منتشر کرده و ماجرا از این قرار بوده که فیلم گلادیاتور-که ماه گذشته ۲۰ساله شد- بهانه‌اش شد برای گفت‌گو با کرو. جیمی فالون، مجری و کمدین معروف نشسته روبه‌روی راسل کرو و درباره گلادیاتور حرف زده و کرو هم گفته این تجربه منحصر به فرد بوده است. این گفت‌وگو پیش رفته و رسیده به آنجا که راسل کرو، اظهار می‌کند فیلمنامه اولیه این اثر خیلی بد بوده است.

ستاره نقش ماکسیموس در این باره تصریح کرده: فیلمنامه اولیه خیلی بد بود. تهیه‌کننده نمی‌دانست من می‌توانم یک کپی از آن فیلمنامه را برای خودم بردارم، اما چیزی که او به من گفت این بود، نمی‌خواهم فیلمنامه را برایت بفرستم چون واکنشی نسبت به آن نشان نخواهی داد، اما می‌خواهم تو را برای ملاقات با ریدلی اسکات تشویق کنم.

در ادامه کرو درباره دیدارش با کارگردان فیلم توضیح می‌دهد: ریدلی اسکات خیلی آماده بود، او تصاویری را به من نشان داد که در آن دیگر مجبور نبود برای فیلمبرداری در کلوسئوم کل آن را بسازد.

راسل کرو اوایل امسال نیز در مصاحبه ای گفت ،ابتدا قصد داشته این نقش را رد کند، اما ریدلی اسکات او را برای بازی در فیلم متقاعد کرد. فیلم گلادیاتور را ریدلی اسکات براساس فیلمنامه‌ای از دیوید فرانزونی، جان لوگان و ویلیام نیکلسون کارگردانی کرد.

این فیلم هیچ دستاوردی اگر نمی‌داشت که داشت جایزه اسکار بازیگری را برای راسل کرو به ارمغان آورد و همین است که اظهارات او را عجیب جلوه می‌دهد.

حجت‌ا... ایوبی، دبیر کل کمیسیون ملی یونسکو در ایران از شایعات ثبت هنر خوشنویسی توسط ترکیه می‌گوی

خط خطی‌مان نکنند؟!

حجت‌ا... ایوبی دبیرکل کمیسیون ملی یونسکو در ایران به جام جم می‌گوید: پروژه ثبت خوشنویسی در یونسکو را ترک‌ها کلید نزده‌اند، نه برای ۲۰۲۰، نه برای ۲۰۲۱

تصویر مربوط به برگزاری نمایشگاه آثار زنان کتابت قرآن دستی دارند در حالی که نستع

صابر محمدی

ادبیات و هنر

چندی پیش رسانه‌های محلی ترکیه خبر دادند برای ثبت پرونده هنر خوشنویسی به عنوان میراث ناملموس این کشور در یونسکو اقدام کرده‌اند؛ خبری که باز هم برق از سر ما پراند و داغ دل‌ها را که هنوز از چند زخم قبلی مشابه سنگین بود، تازه کرد. حالا البته پس از گذشت چند روز از انتشار خبر اولیه در ترکیه، مسوولان وطنی می‌گویند آنها هم اقدام کرده‌اند و حتی ادعا می‌کنند پیش از ترکیه، پرونده را به یونسکو ارسال کرده‌اند. اما نمی‌دانیم چرا هر کاری می‌کنیم نمی‌توانیم چنین ادعایی را به راحتی بپذیریم. ما را ببخشید؛ زخم‌خورده هستیم. زخم‌خورده سهل‌انگاری‌ها و دست روی دست گذاشتن‌ها. محمدحسن طالبیان، معاون وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی کشور چند روز پیش در گفت‌وگویی تلویزیونی این‌طور واکنش نشان داده: «اگر ترکیه پرونده میراث ناملموس خوشنویسی را هم تهیه کرده باشد برای سال ۲۰۲۰ مطرح نمی‌کند. ضمن این‌که فروردین امسال پرونده خوشنویسی ایران به یونسکو ارسال شد. خبری از قول دیلی صباح ترکیه نوشته شده که پرونده خوشنویسی را برای سال ۲۰۲۰ فرستاده‌اند، اما برای ما این موضوع مبهم بود. بلافاصله در سایت یونسکو نگاه کردیم و متوجه شدیم ترکیه در فهرست میراث جهانی سه پرونده دارد که یکی از آنها مشترک است و در بین آنها اصلاً خوشنویسی مطرح نیست. ممکن است این پرونده را تهیه کرده باشند، اما برای سال ۲۰۲۰ نیست. حتی فیلمی که برای خوشنویسی قرآنی و اسلامی وجود دارد فیلم مقدماتی در وزارت فرهنگ آنهاست و همه اینها در حد یک خبر بوده است پس برای ۲۰۲۰ چنین پرونده‌ای ندارند. از طرف دیگر پرونده خوشنویسی ایران در ایام نوروز همراه چهار پرونده دیگر به یونسکو فرستاده شده تا برای سال ۲۰۲۱ یا ۲۰۲۲ مطرح شود. هر کشوری بین دو تا سه سال یک سهمیه ملی دارد. پس اگر پرونده‌ای را می‌نویسیم برای آنهایی است که مشترک هستند. ما فرهنگ مشترک داریم. هر کشوری که روی یکی از این فرهنگ‌ها دست می‌گذارد، جزو پرونده‌های مشترک می‌شود. اکنون سهمیه ملی ما با پرونده یلدا پر و با پرونده خوشنویسی و زیارت رضوی فرستاده شده است». در این ارتباط ابتدا با حجت‌ا... ایوبی حرف زده‌ایم. البته او خیال ما را تا حدودی راحت کرده و از نگرانی اولیه‌مان کاسته است، اما واقعا هنوز نمی‌توان نگران نبود. از همین رو رفته‌ایم سراغ چند پرونده ثبت میراث ناملموس فرهنگی در سال‌های اخیر که طی آنها ما با دیگر کشورها رقابت و بازی را واگذار کرده‌ایم یا هنوز موفق به ثبت نشده‌ایم. البته در این موارد، فقط آنها را مد نظر قرار داده‌ایم که به هنر و ادبیات ربطی داشته‌اند.

باخت در بازی رسانه‌ای

حتی اگر ادعای معاون وزارت میراث فرهنگی درست هم باشد مبنی بر این‌که ادعای ترک‌ها درست نیست و ما چند ماه پیش، پرونده هنر خوشنویسی را برای ثبت به یونسکو فرستاده باشیم، سوال اینجاست چرا رقابت رسانه‌ای را در این باره واگذار کرده‌ایم؟ اگر در فروردین این پرونده را ارسال کرده‌ایم، چرا در رسانه‌ای کردن آن تعلل ورزیده‌ایم؟ مگر نه این است که بازی رسانه‌ای، بخش عمده و مهمی از رقابت‌هایی از این دست است؟ نشان به آن نشان که حالا ما به عنوان اهالی رسانه، وقتی به این ماجرا حساس شده‌ایم که بازی رسانه‌ای در رابطه با آن آغاز شده است، آن هم متاسفانه نه از سوی ما بلکه از جانب کشوری دیگر.

حالا هم مسوولان به جای پاسخگویی درباره این تعلل، در حال پاک کردن صورت‌مساله هستند. مثلا مصطفی پورعلی، مدیرکل دفتر ثبت آثار، حفظ و احیای میراث معنوی و طبیعی به هنرآنلاین گفته ثبت میراث ناملموس انحصاری نیست و هر کشوری که خوشنویسی دارد می‌تواند این هنر را ثبت کند. عجب!

ترکیه هم می‌تواند ثبت کند؟

ابتدا بیایید از همین پاسخ سهل‌انگارانه مدیرکل دفتر ثبت آثار شروع کنیم و واقعا ببینیم آنچه ترک‌ها به عنوان هنر خوشنویسی مطرح می‌کنند همین خوشنویسی مد نظر ماست یا نه؟ خب بدیهی است استانبول همواره یکی از مراکز هنر خوشنویسی بوده و هست، اما آنها بیشتر در خطوط نسخ و ثلث و کتابت قرآن کریم موفق عمل کرده‌اند و پیش از سده نهم و به قدرت رسیدن عثمانی نیز سابقه‌ای در این هنر ندارند. حالا این را در نظر بگیرید که بر هنرمندان خوشنویس جهان اسلام پوشیده نیست که قاعده‌مندکردن خطوط شش‌گانه، توسط ایرانیان صورت گرفته و نستعلیق و شکسته‌نستعلیق خطوط خاص ایرانیان است و خوشنویسی از ایران به جهان اسلام گسترش یافته و این شاگردان میرعماد (خوشنویس عهد صفوی) بودند که از هند تا مصر به پرورش شاگرد پرداختند. این را هنرمندان می‌دانند، اما ظاهرا مسوولان ما برای سرپوش‌گذاشتن بر کاهلی‌شان این را نمی‌دانند و می‌گویند ترکیه هم خوشنویسی دارد و هر کس خوشنویسی دارد می‌تواند آن را ثبت کند!

به یونسکو ربطی ندارد

حجت‌ا... ایوبی، دبیرکل کمیسیون ملی یونسکو در ایران گفته باید خوشحال باشیم که ترکیه به خط ایرانی و عربی بها می‌دهد و هر سال جشنواره بزرگ خوشنویسی برگزار می‌کند. راستش را بخواهید ما از شنیدن این حرف‌ها از زبان مدیری فهمیده و کارکشته تعجب کردیم. البته می‌دانیم ترک‌ها از حب ما نیست که چنین می‌کنند، بلکه می‌خواهند این هنر را مصادره کنند به نام خودشان.

حالا البته ایوبی پس از این‌که در ابتدا می‌گوید نمی‌خواهد در این باره حرف بزند، نهایتا در گفت‌وگو با جام جم نکته دیگری می‌گوید. او می‌گوید: «اساسا ثبت هنر خوشنویسی به نام ترکیه مطرح نبوده است و این ماجرا به هنر خوشنویسی مربوط نیست. این ماجرا ربطی به یونسکو ندارد. ترک‌ها به سازمان کنفرانس اسلامی پیشنهاد داده‌اند که یکی از شهرهایشان به‌عنوان پایتخت فرهنگی جهان اسلام معرفی شود ظاهرا با عنوان خوشنویسی. انتخاب پایتخت فرهنگی که چند شهر ما نیز پیش از این به عنوان رسیده‌اند، مربوط به سازمان کنفرانس اسلامی است. این‌که این سازمان به خاطر خوشنویسی، مثلا استانبول را به عنوان پایتخت فرهنگی جهان اسلام در فلان سال اعلام کند به معنای ثبت خوشنویسی به‌عنوان میراث فرهنگی کشور ترکیه نیست. اینها دو مقوله متفاوتند. پروژه ثبت خوشنویسی در یونسکو را آنها مطرح نکرده‌اند، نه برای ۲۰۲۰، نه برای ۲۰۲۱. خبر نادرست است».

به ایوبی می‌گویم چرا بازی رسانه‌ای را همیشه می‌بازیم؟ چرا ما که می‌گوییم فروردین‌ماه پرونده تقاضای ثبت را ارسال کرده‌ایم، ماجرا را رسانه‌ای نکرده‌ایم در حالی که ترک‌ها که ما ادعا می‌کنیم ثبت نکرده‌اند حالا می‌گویند اقدام کرده‌اند؟ چرا همان فروردین‌ماه اعلام نکردیم. دبیرکل کمیسیون ملی یونسکو در ایران در این باره معتقد است نباید اعلام رسانه‌ای شود: «هنر خوشنویسی ما در لیست انتظار قرار گرفته به عنوان اقدامات پاسدارانه برای این هنر. بقیه اخبار و حرف‌ها باید بماند برای موقع ثبت».

به آقای دبیرکل می‌گویم حرف شما درست! گیریم که ترکیه نه به یونسکو بلکه به سازمان کنفرانس اسلامی چنین درخواستی داده... پروژه‌های مشابه نشان می‌دهد که کشورهای همسایه ابتدا چنین خیزهایی برمی‌دارند و سپس وارد رقابت اصلی می‌شوند؛ رقابتی که ما در دهه اخیر کمتر از آن پیروز بیرون آمده‌ایم.

موسیقی عاشیق‌ها

دیگر کشور مدعی: جمهوری آذربایجان

وضع ثبت در یونسکو: به نام جمهوری آذربایجان

تاریخ‌دانان اذعان دارند که موسیقی عاشیق‌ها (عاشیقلار) از زمان شاه اسماعیل صفوی در ایران پا گرفت اما نهایتا این جمهوری آذربایجان بود که توانست پرونده این موسیقی را به نام خود در یونسکو ثبت کند.

تار

دیگر کشور مدعی: جمهوری آذربایجان

وضع ثبت در یونسکو: به نام جمهوری آذربایجان

خب تار داریم تا تار. آذربایجانی‌ها آن را به شیوه‌ای می‌نوازند و ما هم به شیوه‌ای. منتها آنها بودند که توانستند هنر اجرای آذربایجانی تار را بدون نام بردن ایران در یونسکو ثبت کنند.

خواندنی

گورکن در شانگهای

فیلم سینمایی «گورکن» به کارگردانی کاظم ملایی به بیست و سومین جشنواره فیلم شانگهای در کشور چین دعوت شد. این جشنواره پس از تغییر تاریخ به دلیل شیوع ویروس کرونا قرار است در تاریخ جدید ۱۸ تا ۱۷ جولای (۲۸ تیر تا ۶ مرداد) برگزار شود و گورگن در بخش استعدادهای جدید آسیایی این جشنواره نمایش خواهد داشت. / جام جم دیلی

عدد اول

۸۰ دوربین اولین فیلم رنگی سینمای ایران

یك دوربین ۸۰ ساله که اولین فیلم رنگی سینمای ایران را با آن فیلمبرداری کرده‌اند در موزه سینما به نمایش درآمده است. این دوربین اوریکون ۱۶ میلی‌متری ساخت آمریکا برای تولید فیلم «گرداب» نخستین فیلم رنگی سینمای ایران ساخته حسن خردمند در سال ۱۳۳۱ استفاده شده و عنایت‌ا... فمین به عنوان فیلمبردار از آن استفاده کرده است. / مهر

عدد دوم

۱۲۶ انتشار کتاب شعری درباره شهید سلیمانی

کتاب شعری منتشر شده به نام «ققنوس قدس» که شعرهایی درباره سپهبد شهید حاج‌قاسم سلیمانی را شامل می‌شود. علی داوودی و کاظم رستمی آن را گردآوری کرده‌اند و انتشارات خط مقدم آن را منتشر کرده است. کتاب ۱۲۶ صفحه دارد و شعرهایی با قالب‌های متفاوت از محمدرضا طهماسبی، علی داوودی، علیرضا قزوه و مهدی جهاندار در آن به چشم می‌خورد. / ایسنا

سینمای جهان [راش]

بازگشت «بیگانه» با حال و هوای تازه

طرح‌های تازه ریدلی اسکات برای احیای فیلم موفق خود

کیکاووس زیاری

سینمای جهان

اگر یك مجموعه فیلم سینمایی هم بین منتقدان و هم بین تماشاگران محبوب است، پس می‌توان دست به احیای دوباره آن زد و با حال و هوایی تازه و متفاوت، آن را بازخوانی کرد. این همان اتفاقی است که قرار است برای اکشن علمی - تخیلی و دلهره‌آور «بیگانه» ریدلی اسکات بیفتد. این روزها که هنرمندان خانه‌نشین شده و در قرنطینه به‌سر می‌برند، زمان خوبی برای فکر کردن به ایده‌های تازه است. اسکات ۸۲ ساله هم بی‌کار ننشسته و ایده احیا و شکوفایی دوباره بیگانه را مطرح کرده است. این در حالی است که حدود ۳۵ سال از زمان نمایش عمومی اولین قسمت این درام پرتنش ترسناك می‌گذرد. با این وجود، فیلمساز کهنه‌کار انگلیسی بر این باور است که این داستان را می‌توان در اشکال جدیدی تعریف کرد. ظاهرا تلاش‌های او در زمان ساخت «پرومتیوس» در سال ۲۰۱۲، کافی نبوده و او حالا قصد دارد تلاش متفاوت دیگری انجام دهد.

اسکات در گفت‌وگو با رسانه‌ها چنین می‌گوید: «هنوز هم به این مجموعه فکر می‌کنم و تصورم بر این است که مقدار زیادی مسافت پیموده نشده در داستان این فیلم وجود دارد، اما تاکید می‌کنم شما در مقام کارگردان مجبورید به آن نگاه تازه‌ای کرده و آن را هر چند وقت یك بار تکامل داده و متحول کنید. وقتی قسمت اول فیلم را در سال ۱۹۷۹ می‌ساختم، این پرسش را از خودم می‌پرسیدم که چرا چنین موجودی را ساخته‌ام و چرا او تلاش عجیبی می‌کند تا به نقاط مختلف سفر کند؟ به چشم من، او چیزی شبیه ناوی جنگی بود که تخم‌هایی را حمل می‌کرد که می‌تواند چیزی مثل بمب‌های مرگبار باشد. هدف از حمل این تخم‌ها چه بود و چرا این ماشین مرگبار به دنبال سفر به نقاط جدید است؟ به باور من، هدف‌های این موجود قاتل می‌تواند الهام بخش قسمت‌های جدید این مجموعه فیلم باشد.»

با این وجود، اسکات زمانی برای تولید قسمت‌های جدید احیاشده بیگانه تعیین نمی‌کند. این در شرایطی است که رسانه‌ها اخباری مبنی بر کار فیلمساز روی پروژه‌های دیگر منتشر کرده‌اند. برای مثال، قبل از شیوع کرونا قرار بود اسکات درام تاریخی «آخرین دوئل» را براساس فیلمنامه بن افلك و مت دیمون جلوی دوربین ببرد. او بازیگران فیلم (دیمون، افلك، آدام درایور و جودی کومر) و محل‌های فیلمبرداری را هم انتخاب کرده بود، اما کرونا مثل تمام چیزهای دیگر، تولید آخرین دوئل را نیز در هاله‌ای از ابهام فرو برد. داستان مجموعه دلهره‌آور بیگانه، درباره یك موجود بیگانه فضایی است که سرنشینان یك سفینه فضایی را از بین می‌برد و تلاش می‌کند مکان امنی برای تخم‌هایی فراهم کند، که هر یك می‌توانند تبدیل به یك موجود بیگانه فضایی بی‌رحم و آدمکش شوند. فیلم اسکات خیلی زود الهام بخش تعداد زیادی فیلم دیگر شد که در آنها موجوداتی شبیه بیگانه‌های فضایی فیلم او، دست به کشتار آدم‌ها در فضای لایتناهی می‌زنند. / هالیوود ریپورتر